

Tardoskeddi **HÍRMONDÓ**

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XX. évfolyam | 2. szám | 2017 augusztus | Ára: 1,20 €

ISSN 1339-2530

XIX. SZENT ISTVÁN NAPOK

TARDOSKEDD • 2017. 8. 18 – 21.

2017. augusztus 15. (kedd)

8:00 Búcsúi véradás (Faluház)

2017. augusztus 18. (péntek)

15:30 Ünnepi képviselő-testületi ülés (Faluház)

16:30 Könyvkeresztelő - Szabó Imre és Birkus Magda (Faluház)

17:00 Buják Vince és Mészáros Imre: Közös kiállítás megnyitója (Faluház)

17:30 Koszorúzási ünnepség a Szent István-szobornál (Szent István tér)

18:30 Emlékfa ültetése: Környe - Tardoskedd testvértelepülési kapcsolat

10. évfordulójának alkalmából (Szent István tér)

20:00 **Koncertsorozat** (Szabadtéri színpad)

Kis Grófo, Peter Šrámek, Horváth Charlie

Belépő: elővetelben 7,- €, helyszínen 9,- €

(6 éves korig ingyenes)

2017. augusztus 19. (szombat)

8:00 Ízek utcája - szabadtéri főzőverseny (Felvégi park)

9:00 - 12:00 III. Szent István-napi Futóverseny (Faluház előtt)

Kísérő programok:

9:00 „Gyerekparadicsom” - légvárak, fajtékók, körhinta, Baby sarok, body zorbing nagyoknak

9:30 10 év képekben - bemutatkozik Környe testvértelepülés

10:00 - 14:00 Falunéző kisvonat (buszmegálló, Szent István tér)

10:00 Vem Camará Capoeira bemutatója

10:30 Viva Táncstúdió műsora

11:30 Könyvkeresztelő - Ízes Tardoskedd

13:00 Szabadtéri főzőverseny kiértékelése

14:00 Bajnoki futballmérkőzés: Tardoskedd Ifjúsági csapata - Illésháza (Szikora György Sportpálya)

15:00 Bor- és sörudvar megnyitása (Alvég)

Kézműves vásár (Alvég)

16:30 Folklórcsoportok felvonulása (Termálfürdő - Szent István tér - Alvég)

17:00 XIX. Folklórfesztivál (Alvég)

17:00 Bajnoki futballmérkőzés: Tardoskedd B csapata - Kürt (Szikora György Sportpálya)

20:00 Varjos zenekar népzenei koncertje (Alvég)

21:30 Utcabál a Szabadtéri színpadnál (Belépő: 2,- €) (Szabadtéri színpad)

2017. augusztus 20. (vasárnap)

10:30 Ünnepi szentmise a Szent István római katolikus templomban

16:00 Teáter Komika utcai produkciója (Termálfürdő)

17:00 Bajnoki futballmérkőzés: Tardoskedd A csapata - Óbars (Szikora György Sportpálya)

19:00 Locomotiv Revival Band koncert (Alvég)

21:00 Premier koncert (Alvég)

Egész nap: Kirakodóvásár, búcsú, bor- és sörudvar

2017. augusztus 21. (hétfő)

20:00 Nostalgia buli DJ Čekuval (Tardoskeddi termálfürdő)

21:30 Fényshow (Tardoskeddi termálfürdő)

22:00 Szent István napi tűzijáték (Tardoskeddi termálfürdő)

Egész nap: Kirakodóvásár, búcsú (Alvég)

A műsor változásának jogát fenntartjuk!

www.tardoskedd.sk

Moretti Gemma

Elkészön a nyár

A felgyulladó, bíbor hajnalok,
százszinű, harmatos kertek, madárfütyty,
villanó fecskék a víz felett;
még elhitegetik velem a nyarat.
Ám az elhalkuló erdő,
a fák szélkócolt kontyában
az aranyárga levéltincsek,
alkonyatkor már az ősziöll vallanak.
Egy délután majd elkészön a nyár
búcsúzva int a borzas dáliáknak.
Még idézzük a régi dallamot,
és illatát bolondos éjszakáknak,
de az emlékszirmok lassan hullanak.
Könnyszitáló ködök, lombottépő szelek,
ott leselkednek már a kertünk alatt.

JUBILÁNSOK

- 70 Május:** Bédi Mária (Káposztás u.), Blažeková Katarína, Bugyík József (Iskola u.)
Június: Brenkus Margit, Mojzes Erzsébet, Otruba Éva, Pósa Zoltán, Slávik István,
 Galo Katalin, Szabó Mária (Rózsasor), Szabó Rudolf, Szikora Mária (Vasúti út),
 Hédervári Alojz, Szilávik Magdolna, Mészáros Anna (Cseresznyés u.)
Július: Kónya Alexander, Buják Vince, Ladics Berta, Ladics Anna
Augusztus: Bogdány László (Hollý u.), Buják János (Diófa u.)
- 75 Május:** Vanya Margit (Szövetkezet u.), Plevka Mária, Juhász Irén, Vajdová Eva,
 Mikóczy Magdolna
Június: Mészáros Ferenc (Alvég), Vanya Antal (Hviezdoslav u.) Vanya Margit (Petőfi u.),
 Vanya Mária (Dózsa u.), Sztíszkala Mária, Virág Zsuzsanna, Strečko Ilona,
 Bogdány Teréz (Káposztás u.), Tóthová Jozefa
Július: Blažko Jozef, Ruzsik Mária (Puskin u.), Ondrejka Kálmán, Vida Tibor
 (Széchenyi u.)
Augusztus: Ludas Ilona (Hviezdoslav u.), Szabó Lajos (Kossuth u.), Mészáros Emma
 (Gorkij u.), Horáček Frigyes
- 80 Május:** Kopečný Júlia, Juhász Viktória, Takács János
Június: Jedináková Božena, Mojzes Elek
Július: Csikós Irén, Vincze Margit (Vasúti út), Ivanič Vince, Varga Antal
Augusztus: Tóth Júlia (Ady u.), Lisková Anna
- 85 Június:** Bogdány Júlia (Hársfa u.)
Július: Paška Július
Augusztus: Szabó Teréz (Sládkovič u.), Pšenák Emma, Balogh Lajos (Kollár u.), Vanya Erzsébet
 (Kinizsi u.)
- 90 Július:** Tóth Ilona (Újvári út)
Augusztus: Borbély Emília (Kinizsi u.)

IFJÚ HÁZASOK

Papież Vítězslav és Ruzsik Adriána	04.08
Juhász Péter, mérnök és Vanya Tünde	05.13
Marusič Tamás, mérnök és Mgr. Kele Dominika	06.03
Košťál Radoslav és Konecni Szilvia	06.03
Dénes János és Melaj Mária	06.03
Vaňa Péter és Tóth Timea	06.17
Major Antal és Blažkovičová Monika	06.17
Mascherin Edoardo és Bogdány Alexandra, mérnök	06.17
Csányi Viktor és Mészárosová Kristýna	07.07
Vanya Zsolt és Kováč Kristína	07.08

LEGKISEBB LAKOSAINK

Paulechová Ema	03.26
Jozefík Péter	03.30
Kanyicska Regina	04.07
Kovács Mária	04.17
Kútny Oliver	04.19
Boros Michal	05.08
Šimoneková Adela	05.12
Šimoneková Eliška	05.12
Pál Viktória	05.13
Vanya Dóra	05.22
Dózsa Kristína	05.25
Bagita Oliver	06.01
Ludaš Noel	06.02
Hatala Elizabeth	06.03
Csikós Emma	06.05
Oršulík Damián	06.05
Szabó Emma	06.05
Stojka Sofia	06.26
Bihari Leonard	06.30
Tóth Lukáš	07.11

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

Szépe Vince	(1951)	03.22
Bara János	(1928)	03.24
Malinová Valéria	(1935)	04.01
Vojtuš Jozef	(1938)	04.05
Batyka Károly	(1947)	04.12
Tóth Rozália	(1929)	05.01
Vanya Mária	(1958)	05.09
Csányi Emma	(1940)	05.16
Száraz István	(1947)	05.18
Csányi Irén	(1936)	05.19
Zelenka Erzsébet	(1927)	05.19
Pintérová Terézia	(1940)	05.20
Zsilinszky Károly	(1937)	05.22
Mojzes Gyula	(1929)	05.22
Balogh István	(1961)	05.25
Bogyó Géza	(1941)	05.26
Major Ottó	(1966)	05.29
Csizmadi Mária	(1923)	06.17
Bugyík Mária	(1942)	06.19
Boros Mária	(1940)	06.20
Boros Tibor	(1957)	06.22
Király František	(1949)	07.02
Balla Hilda	(1962)	07.03
Atkári Mária	(1934)	07.10
Círok Vladimír	(1946)	07.11
Tóth Etelka	(1948)	07.11
Kele Marcella	(1938)	07.18
Danics Erzsébet	(1958)	07.19
Mellen Imre	(1941)	07.20

TISZTELT OLVASÓK!

Magazinunk továbbra is előfizethető
kedvezményes áron, 3 euróért egy évre
a Községi Hivatal 13. számú irodájában,
ill. a helyi könyvtárban.
Köszönjük, hogy olvasnak bennünket!

A társasági krónikát összeállította:
Benkő Éva

POLGÁRMESTERI GONDOLATOK

Visszatekintve a polgármesterségem időszakára, számos dolog változott nemcsak a községi hivatalban, a település területén, hanem a községünk életében is. Az elmúlt időszakban, számos alkalommal összefoglaltam a sikereinket, a menetelésünk egyes állomásait akár a Tardoskeddi Hírmondó hasábjain, a kábeltelevízió műsorában, esetleg egy - egy riport során.

Augusztusban községünk a legnagyobb ünnepségéhez ér, hiszen a hó 20-án államalapító Szent István királyunk emléke előtt rójuk le kegyeletünket. Tesszük ezt immár 19. éve. A tardoskeddi emberek számára mindig is nagy becsben tartott ünnep, hiszen a történelmi mivoltán túl augusztus 20-án rendezték meg - és ez a szokás a mai napig tart - a tardoskeddi búcsút. A hagyományos kirakodóvásár, a vurstli, a jó hangulat mind szerves és nélkülözhetetlen része a jelenlegi Szent István Napoknak, a tardoskeddi búcsúnak.

De térjünk vissza a gyökerekhez! Miért is tartjuk fontosnak, hogy a hírmondó e számában Szent István nagyságáról írjunk? Miért kell tudni községünk felnövekvő, nemcsak magyar nemzedékének Szent István üzenetéről?

Minap Szent István intelmei kerültek a kezembe, mikor is gyermekeimnek ol-

vastam fel belőle. A tanai mellett megfogott a bölcsessége, a gondolkodás mene- te, melyek a XXI. század emberének épp úgy aktuálisak, mint a XI. században íródott embernek. Ír az emberi befogadásról, gyámolításról, a toleranciáról, az emberi munka megbecsüléséről, az elismerésről. Mert valljuk be, ugyan mi sem várunk „kin- csekre”, csupán egy apró elismerésre, egy jóleső szóra, egy erkölcsi támogatásra. Örüljünk mások sikerének, hiszen megdolgozott érte. Tudnunk kell felismerni, észrevenni a körülöttünk lévő dolgokat, örülni minden apróságnak, amely nehéz munka árán született. Ne a káröröm, az irigység vezéreljen minket, hanem a közösség szel- leme, a jó cél, a szándék.

„Kezdő” polgármesterként számos kö- zös célt tűztem ki. Több év eltelt, több minden változott, változások, választások jöttek, mentek. Olykor-olykor cserélődtek a játékosok, az emberek, de a kitűzött cél a régi maradt: községünkért tenni akár közös erővel, a célért becsülettel, sokat dolgozni és a többnyelvű község- ben méltóságteljesen élni. Tudni jól dön- teni, olyanokat választani (akár a soron következő választásokon is), kik minket, a tardoskeddiek érdekeit képviselik. Hi- szen Szent István tanai szerint, „semmi sem emel fel, csakis az alázat, semmi sem taszít le, csakis a gőg és a gyűlölet.”

Ezért arra kérem Önöket, tartsák ezt min- dig szem előtt, hogy István király utódja- ként, emberként közösen folytassuk to- vább a község felemelkedését.

Végezetük fogadják szeretettel a 2017- ben összeállított Szent István napi ren- dezvénysorozatunkat. Kívánom minden- kinek, hogy lelje meg benne az örömét.

Tóth Marián

SIKERESEN PÁLYÁZTUNK

A Környezetvédelmi Minisztérium a Falufejlesztési program - a vidéki környezet minőségének javítása keretén belül közel 5 000 € anyagi támogatás hagyott jóvá községünk részére. A támogatásnak köszönhetően új kerti pihenő került a Gorkij utcai Bara tó partjára mindazok számára, akik szeretnének a szabadban, tóparton tölteni néhány órát, pihenni, illetve gyönyörködni a tájban. Reméljük a fából készült szaletli sok-sok évig lesz éke a környéknek.

Az Alsó Vágmente Helyi Akciócsoport tagjaként községünk is támogatásban részesült Nyitra Megye Önkormányzata által, az úgynevezett CLLD stratégia keretén belül, melynek célja a helyi közösségek igényeit előtérbe helyezni. Községünkben, a Kinizsi utcában még a téli hónapokban elkezdődött a FitPark megépítése, ahová 9 kültéri edzőgép került. Fontosnak tartottuk, hogy a felnőtt lakosoknak új sportolási lehetőséget kínáljunk. Reméljük az idősebb és a fiatalabb korosztály is örömmel fogja használni a parkot, ahol egészségesen és biztonságosan tornázhatnak. Az idei évben még a nyári hőségek előtt sikerült a Putnoki tó környékén pihenő zónát létrehozni kerti pihenő – szaletli kiépítésével, és a tavat körbeölelő zöldövezet karbantartásával.

A pályázataink sikeressége koránt sem ért véget. Áprilisban az Environmentális Alap 180.000,- eurót hagyott jóvá, a már elkezdett víztároló folytatására. Örömkre szolgál, hogy nemcsak a Szolgáltatók háza belső enteriérje újulhatott meg, de nemsokára az épület burkolata is megszépül. Az Environmentális Alaphoz benyújtott pályázatunk sikeres elbírálásának köszönhetően 40.000,- € támogatást kapunk az épület hőszigetelésre. Továbbá az Állami Lakásfejlesztési Alap pozitívan bírálta el a Vasúti úton található lakásaink finanszírozására benyújtott kérvényünket, amely biztosítja a már megépült lakások

kifizetését a kivitelezőnek. A benyújtott pályázataink közül még nem volt elbírálva a kamerarendszerünk bővítésének harmadik etapja, a műfüves pálya, illetve a sportpályán található öltözők felújítására benyújtott pályázatunk, valamint a határon átnyúló együttműködés keretén belül, Környe testvértelépüléssel benyújtott pályázatunk, melynek célja a termálfürdő területén található volt kastélyszárny felújítása. Meg kell még említeni az alapiskoláink szaktantermek felújítására, illetve kiépítésére benyújtott pályázatokat. A kisebb elnyert pályázatok közül említést érdemel Nyitra Megye Önkormányzatától kapott 1.600,- € a Szent István Napokra, a 920,- € összeg az idei Szikora György

torna megrendezésére, illetve 1.032,- € a termálfürdő nyári idényének megnyitójára és a gyermeknapra. Az Országos Tűzoltó Parancsnokság 3.000,- euróval támogatta a helyi önkéntes tűzoltókat, ami új felszerelés megvásárlására volt fordítva. A SZK Kormány-

hivatalától 1.000,- € összegű támogatást kaptunk a lakosságcsere 70. évfordulója alkalmából megtartandó megemlékezésekre.

A még elbírálás alatt álló pályázatok esetében is bízunk a pozitív eredményben, mert olyan beruházásokról van szó, amelyek a lakosokat szolgálják és községünk jó hírét öregbítenék.

Bc. Borbély Livia és Tóth Marián, mérnök

SEGÍTSÜK A SZÉPKORÚAKAT

Az idősek egy élet munkájával érdemelték ki az őket övező tiszteletet és megbecsülést. Hálával és szeretettel tartozunk nekik ezért.

Községünk igyekszik úgy bánni az idősekkel, ahogyan azt ők megérdemlik. A közösségi programokon kívül, az időseket hivatalos ügyeik intézésében is segítjük. Együttműködünk a Járási Munkaügyi Hivatallal az aktuális „programokat” kihasználva próbálunk olyan munkalehetőségeket biztosítani, ami a nyugdíjasaink javát szolgálja. Gondozás-

sal, bevásárlással, ápolással, kedves szóval tudják a nyugdíjasaink napjait szebbé tenni az alkalmazottak.

Az ápolási program sem marad ki a község életéből. Jelenleg hat gondozottunk van, akik 4, 6 illetve 8 órás segítséget igényelnek.

Azt hiszem nem túlzom el, ha azt írom, hogy büszkék vagyunk arra, hogy községünkben 2013-tól működik a helyi napközi otthon, ami 12 személynek biztosít napi ellátást. Vannak lakosok, akik a megnyitástól kezdve napi szinten

látogatják az otthonot, vannak, akik zord idő esetén szüneteltetik a napközi látogatását. Olyan idősek is megfordulnak az otthonban, akik nem tardoskeddi lakosok, viszont igénylik a társaságot, és heti rendszerességgel szívesen visszatérnek.

A fent említett szolgáltatások lényege, hogy minél inkább segítsük a szépkorúakat, könnyebbé tegyük minden napjaikat és szebbé tegyük időskorukat.

Mgr. Veres Judit

A jó együttműködés előnyei

Községünk több éve együttműködik az Érsekújvári Munkaügyi Hivatallal, melynek köszönhetően Tardoskedd a 2017-es évben 9 lakosunk számára tudott munkalehetőséget biztosítani meghatározott időre.

Az 5/2004 számú törvény 50 § j pontja alapján, amely a helyi és regionális munkahelyteremtés támogatását szolgálja, községünk takarítónőt alkalmaz a sportpályán, és egy kisegítő munkást a kinti karbantartási munkálatokra.

A „Kiút a munkanélküliségből” elnevezésű program keretén belül adminisztratív munkaerő dolgozik a faluházban, és még egy kisegítő munkaerő segíti a kinti munkálatokat. Sikerült 2 új programot is kihasználni. Az első programnak „Hozzájárulás a munkahelyteremtés támogatására az első fizetett munkahely kialakítására” köszönhetően községünk adminisztratív munkaerőt alkalmaz. A másik program – „Aktívak akarunk lenni a munkapiacra 50+” alapján kisegítő munka-

erő végzi feladatát az iskolai étkezdében, és egy munkás a kinti kisegítő munkálatoknál segít.

A júliusi hónapban kérelmet nyújtottunk be hátrányos helyzetű, 50 év feletti álláskereső alkalmazásának támogatására. Kérelmünk pozitívan lett elbírálva, ennek köszönhetően augusztus elsejétől 2 háztartási gondozót alkalmazunk meghatározott időre.

A községi hivatal hátrányos helyzetű lakosokat ugyancsak alkalmaz, akik ahhoz, hogy

megkaphassák a szociális segélyt, kötelesek ledolgozni 32 órát egy hónapban. A segély a 2017-es évtől 61,60 €-ra csökkent. Jelenleg közel 40 lakos jogosult erre a szociális segélyre.

Tardoskedd Község igyekszik kihasználni a nemzeti pályázatok munkahelyteremtésre kínált támogatásait, s ezzel is hozzájárulni a foglalkoztatottság emeléséhez községünkben.

Borbély Renáta

Komposztáljunk!

A komposztálás a legreggebbi és leghatásosabb módja a biológiai úton lebomló háztartási hulladék további felhasználásának. Ezen hulladék szelektálásával és további felhasználásával jelentős mértékben csökkenteni tudjuk a háztartási hulladék mennyiségét. Ez azért is fontos, mivel a háztartásokból származó biológiai úton lebomló hulladék a háztartási hulladék 30-45 %-át teszi ki. A természetben a biológiai hulladék természetes módon bomlik szét, legyen

szó növényekről vagy állatokról. Az emberek által produkált háztartási hulladék esetében azonban más a helyzet, itt leghatásosabban komposztálással tudjuk hasznosítani, azaz szerves anyaggá - komposztá átalakítani ezt a hulladékot. Kertjeink komposztálásával visszakérülnek a talajba mindazok a tápanyagok, amelyek szükségesek a talaj jó minőségének megőrzéséhez.

Kétféle biológiai hulladékot különböztetünk meg. Az egyik a biológiai úton lebomló hul-

ladékot. Ide tartozik a kertészetelekből származó, a mezőgazdasági, az élelmiszerek előállítás és feldolgozása, ill. a fafeldolgozás – deszkagyártás során keletkező hulladék. Míg a másik a biológiai úton lebomló háztartási hulladék. Ide tartozik a háztartási, kerti, a köztéri, piaci, temetői és hasonló biológiai hulladék.

Mit lehet komposztálni?

A háztartásokból származó biológiai hulladékok közül: a zöldség, gyümölcs, kávé, tea és ételmaradékokat, péksüteményt, összetört tojásfejét, elhalt szobanövényeket.

A kerti hulladékok közül: a kertben megtermett zöldségek maradványát, levágott fűvet, lemetszett faágakat, lehullott faleveleket, kitépett gyomot, a fűrészelés során fennmaradt forgácsot, fűrészport, régi földet, elégetett fa hamuját.

Reméljük, rövid cikkünk segítségével sikerült olvasóinkat meggyőzni a komposztálás előnyéről és szükségességéről. Falun élve, használják ki ezt a lehetőséget, és komposztáljanak akár otthon, de a községi komposztáló is fogadja a zöld hulladékot.

Mogrovič Renáta

JAVÁBAN TART A SZEZON A TERMÁLFÜRDŐBEN

2017. június 3-án megnyitotta kapuját a kedves vendégek előtt a Tardoskeddi termálfürdő, melynek területén a tavalyi évet követően több változás, újítás történt. Ezek a változások a pihenni, kikapcsolódni vágyó vendégek igényeit próbálják kielégíteni.

Az újítások a gyermekmedencére összpontosultak, melyet újracsapóztak. A már jól ismert és kedvelt vízi gomba is önfeledt mókázásra csábítja

a mozgásrendszeri megbetegedésekre, és nem utolsósorban regenerálja a fáradt izmokat is. A termálfürdő vendégei előszeretettel látogatják a jakuzzi masszázsmedicénát is, melyben kényelmesen relaxálhatnak. A Kneipp taposómedence is elnyerte vendégeink tetszését, amelyben 14-16°C-os víz van, alján pedig legömbölyített felületű kövek találhatók, melyek lágyan masszíroznak és javítják

a gyermekeket. Újdonságnak számítanak a fürdő területén a napárnyékolók, melyek 200 m² biztosítják a biztonságos hűsölést. Az öltözők is teljesen megújultak, gondolván a mozgáskorlátozottakra is.

Természetesen, az ami népszerűségnek örvend, azon nem változtattunk. A 25 x 25 méteres úszómedence kedvelt része a vendégek körében a 3 gejzír, amely sugarával ellátja a fáradt izmokat, hiszen termálvizünk jótékony hatással van

a vérkeringést. A hideg vizes medencéből kilépve vagy egy meleg vizes medencébe kell átlépni, vagy a helyiség meleg hőmérséklete által kell hagyni, hogy lábunk felmelegedjen. A Kneipp taposó rendszeres használata megelőzi a gyulladásokat, javítja az anyagcsere-folyamatokat. A Kneipp terápiát alkalmazzák keringési zavarok esetén, feszült izmok és kimerültség esetén is.

A Tardoskeddi termálfürdő központi része a zöld napo-

zóterasz. Mellette napellenző ponyvák, nyári pavilon és napágy várja a kikapcsolódni vágyókat. Ezek még kényelmesebbé teszik az időtöltést a fürdőben. A terasz mellett minibár és büfé is működik.

Egy felmérés alapján kiderült, hogy a vendégek elégedettségének három alappillére van: a vendéglátó kedvessége, a megfelelő szolgáltatás és a tisztaság. A fürdő dolgozói is ezt tartják fontosnak, ezért dolgoznak naponta.

A fürdő a Szent István Napok alatt is kínál érdekes prog-

A TERMÁLFÜRDŐ nyitvatartási ideje:

Hétfő:	10.00 - 18.00
Kedd:	13.00 - 19.00
Szerda:	10.00 - 19.00
Csütörtök:	10.00 - 18.00
Péntek:	13.00 - 19.00
Szombat:	10.00 - 19.00
Vasárnap:	10.00 - 19.00

ramokat kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Minden aktuális információ a www.tvrdosovce.sk oldalon, a www.kupalisko-tvrdosovce.sk oldalon és a termálfürdő facebook oldalán a „Termálne kúpalisko Tvrdosovce“-n követhető. Egy nagyon energikus, fiatal csapat vár minden kedves pihenni vágyó vendéget.

Mgr. Vanya Livia

A KÖZHASZNÚ VÁLLALAT BESZÁMOLÓJA

A Közhazsnú Vállalat tevékenységének nagy részét májusban a helyi termálfürdő felújítási munkálatai képezték. Ezeket a rekonstrukciókat minden évben szükséges elvégezni a strandidény megkezdése előtt. Ebben az évben a kismedencét talajköveztük le, felújítottuk a zöld napozó ágyakat, modern árnyékolókat helyeztünk el. A CoopServis segítségével új öltözők kerültek az úszómedence mellé.

Utcáinkat járva tisztában vagyunk azzal, hogy egyes helyeken nagyon rossz állapotban vannak a közutaink. Ezt az égető problémát száraz aszfaltozással oldottuk folyamatosan egész nyáron, és oldjuk majd az elkövetkező hónapokban, amíg az időjárás engedi.

Az amfiteátrum belső udvarában lévő egyik épületet (amelyben az Üvegtigris étterem üzemel) teljesen felújítottuk, csatornázásra, festésre, hőszigetelésre volt szükség. Áprilisban és júliusban belső rekonstrukció zajlott a községi hivatal emeletén is. Felújítottuk a kábeltelevízió helyiségét és a konyhát, ezenkívül kibővítettük a hivatal parkolóját.

Természetesen, tovább végezzük közterületeink karbantartását, kaszálását és elszállítjuk a háztartási hulladékot. Itt szeretném megkérni lakosainkat, hogy aki teheti a kerti hulladék elszállítását végezze el önréből, és vigye ki a gyűjtőudvarra. Jelenlegi kapacitásunk nem teszi lehetővé, hogy minden ház elől elszállítsuk a zöld hulladékot. Megértésüket köszönjük. **Varga Károly**

NYÁRI TÁBOR

a Faluházban

(2017.7.10-14.)

Az elmaradhatatlan strandolás a termálfürdőben

Látogatóban Buják Vincéné

Kosárfonás Csányi Gyulával

Mozaikolás és mágnesek készítése

Fonott díszek készítése

KIRÁNDULNI JÓ!

Valljuk be mindannyian, hogy szeretünk kirándulni. Új tájat, vidéket felfedezni, csodálatos érzés. Iskolánk diákjai rengeteget utaznak, jártunk számos alkalommal Bécsben, Budapesten, Győrött stb., felfedeztük Liptó, Magas -Tátra dombjait.

Volt alkalmunk Nyitrára is ellátogatni, de feltárni a Nyitrai -

kerület más vidékét, sajnos kimaradt az időtöltésből. Ezért az iskolánk mellett működő Magyar gyermekekért fejlesztési alap, megpályázta Nyitra megye pályázati kiírását. A projekt célja, hogy megismertesse az érdeklődőkkel a megye kínálta turisztikai nevezetességeket. Így esett a választás Kistapolcsánra. Iskolánk felső tagozatos tanulói látogatást tettek az angolkparkba, amelybe festőien illeszkedik a klasszicista kastély. Szlovákiában a klasszicizmus egyik legszebb és legizisztább építészeti remekének tartják számon. A tárlat során megcsodálhattuk a kastély gazdag könyvtárát,

az gyönyörű festményeket, a bútor-, kerámia- és porcelángyűjteményt. Kirándulásunk során ellátogattunk a méltán híres lovardába, illetve betekinttünk az európai szintű -bölény rezervátumba.

Míg az 5-9 évfolyam Kistapolcsánban kirándult, addig a kisebb évfolyamok Komáromba és Gútára látogattak el. Megtekintették az erődöt,

az Európa - Udvart és a Komáromi Dunamenti Múzeumot. Útjuk során kitérőt tettek Gútára, ahol megcsodálták a Vizimalmot.

Igazán kellemes napot töltöttek el Nyitra megyében. **A kirándulások megvalósításához Nyitra Megye Önkormányzata járult hozzá.** Köszönet érte.

PaedDr. Tóth Szilvia

SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA ÉLETÉBŐL

Erdei iskolában

Gyermeknap a Bara tónál

Atlétikai versenyen

Benedek László geológus előadása

Az Ifjú Szívek műsorán

A táblagépek nyertesei

Iskolaújságunk legújabb száma

Gyermeknap a tájházban

ÉLJEN MÁJUS ELSEJE!

A Tardoskeddi Vasutasok Zászló Egyesületének tagjai immár harmadik alkalommal vettek részt Zsolnán a szlovákiai vasutasok össztalálkozóján. Az egynapos kirándulásra 2017. május 1-én került sor. A találkozás helyszíne a Budatín park volt.

A reggeli órákban közsgünkben két autóbusznyi ki-

ránduló gyűlt össze, hogy elinduljon Északnyugat-Szlovákia metropoliszába. A gyönyörű Budatín parkban mindenki talált látnivalót. Zenés-táncos produkciók, régi mesterségek, kézművesek, tűzoltó- és rendőrségi bemutatók váltották egymást. Nagy sikerre volt a rég elfelejtett zsíros kenyérnek hagyományával, amiért

sorba álltak a látogatók. Utunkat Terchován, Juraj Jánošík szülővárosában folytattuk, ahol megnéztük a 7,5 m magas Jánošík szobrot, a Szent Cirill és Metód Templomot, valamint a terchovai betlehemet. Úti célunk következő állomása a Szlovák Orloj volt Óbesztercén. E szép történelmi városban sok a látnivaló, de

a legszebb és egyben a legérdekesebb az említett Szlovák Orloj, amely Szlovákia legnagyobb fából készült szobra. Érdekessége az asztrológiai óra, ahol a Hold, Nap, hónapok, hetek és napok állása látható. A toronyban két hang van elhelyezve, az egyik az időt, a másik az apostolok megjelenését jelzi.

Az élményekkel teli nap nagyszerűen telt el. Kellemsen elfáradva érkezünk haza.

Vanya Zsuzsanna,
az egyesület elnöke

JUBILÁNSAINK KÖSZÖNTÉSE

2017. május 24-én kedves ünnepi találkozó zajlott a Faluház nagytermében. A Rokkantnyugdíjasok és Mozgáskorlátozottak Helyi Alapszervezete köszöntötte ezen a napon azokat a tagokat, akik 2017-ben ünneplik kerek születésnapjukat.

A jubilánsoknak a vezetőség nevében Ludas Tatiana, elnök, Janega László, vezetőségi tag, és nem utolsósorban Tóth Marián, mérnök-polgármester gratulált.

80 éves: Kollár Izabella, Balogh Vince, Ing. Fekete László
70 éves: Árendás Zsuzsanna, Balogh Terézia, Buják Vince, Bédi Klára, Bencze Éva, Bogdány László, Csányi Miklós, Galó Katalin, Ladics Berta, Mojzesová Irena, Mojzes Erzsébet, Móder Katalin, Szabó Mária

50 éves: Balogh Gábor
Valamennyiüknek szívvel gratulálunk, és sok boldogságot kívánunk a további években.

It

ÉVTIZEDEK ÓTA EGYMÁS OLDALÁN

*Amikor megszólal az orgona zenéje,
Elhangzik mindkettőnk ajkán az igen,
Sorsunk ekkor eggyé forr majd össze.
Szeretni akarlak, megtartani mindörökre,
Kezem feléd nyújtom, szívem neked adom,
Melyet vissza soha nem kérek.
Szeress egy életen át, úgy, mint én téged,
Akkor is, ha megöregsünk,
És akkor is, ha már nem élek.“*

(Ady Endre)

Pünkösöd vasárnapja Tardoskedden nem csak a Szentlélek eljövételének ünnepe. Minden évben pünkösöd vasárnapján ünnepelnek a 25, 50 és 60. házassági évfordulójukat ünneplő házaspárok. Több évtizedes hagyomány ez községünkben. Még 1957-ben Drozdy Gyula esperes úr kezdeményezte, és hatvan éve kisebb-nagyobb megszokással minden évben megismétlődik.

Nem volt másképp ez idén sem. 2017. június 4-én megtelt a tardoskeddi római katolikus templom az ünneplő házaspárokkal és azok családtagjaival. Egy házaspár ünnepelte a 60. házassági évfordulóját, 9 pár az 50. és 10 pár a 25. házassági évfordulóját. Az ünnepi szentmisét Dürő Zoltán esperes úr, a magyar hívek lelki gondozásáért felelős püspöki helynök úr celebrálta az ünneplő házaspárok felkérésére. „Irigylésre méltók, akiknek ez megadatik“ – mondotta szentbeszédében

– „Isten ajándéka, amikor a házaspárok minden viszály ellenére is kitartanak egymás mellett.“

A jubiláló házastársak e ünnepi szentmise keretén belül felújították évtizedekkel ezelőtt tett esküvői fogadalmukat, és hálát adtak az Úrnak az eddig együtt eltöltött közös életükért.

*„Jézusom, ezen szent órában
köszönöm neked hitvestársamat!
Köszönöm minden munkáját, könnyét,
mosolyát,
köszönöm minden értem hozott áldozatát.
Köszönöm neked az éveket, amiket együtt
tölthettünk.
Köszönöm a gondokat, amiket egymással
megosztottunk!
Köszönöm Neked, hogy Ő az enyém!
Köszönöm, hogy nem veszítettem el szeretetét.*

*Mert mindezt megköszönöm, eskümet
megújítom:*

*Esküszöm, hogy Őt el nem hagyom
Isten engem úgy segítjen!“*

A életről tudni kell, hogy véges, de akadnak pillanatai, melyek felérnek az örökkévalósággal. Ilyen volt számunkra ez a pünkösdi szentmise is.

S végül, de nem utolsó sorban a jubiláló házaspárok nevében ezúton is köszönetet mondok mindazoknak, akik bármivel

is hozzájárultak, hogy ez az ünnepélyes szentmise számunkra még szebb, ünnepélyesebb és felejthetetlen legyen.

Szpevák Izabella

A JUBILÁLÓ HÁZASPÁROK NÉVSORA

60

Árendáš Ignác - Güllová Barbora

50

Birkus Károly – Tóth Katalin
Benyík Béla – Cibulka Ilona
Buják Imre – Pšenák Éva
Szpevák Antal – Vanya Izabella
Ludas Károly – Major Erzsébet
Varga Lajos – Bugyík Gizella
Kubáň Stanislav – Mészárosóvá Zuzana
Buják Vince – Karádi Éva
Bencze Zoltán – Bogyó Éva

25

Budík Ervin – Vidová Dáša
Tóth Antal – Vanya Melinda
Szabó Attila – Ladics Janette
Rosko Róbert – Zsilinszki Judit
Vincze László – Bugyík Eleonóra
Máté László – Balla Martina
Bugyík István – Tóth Mária
Ruzsik Norbert – Vanya Mária
Buják Roland – Varga Tünde
Šipoš Imre – Csányi Livia

60 és 50 éve kitartanak jóban rosszban

Találkozás az Új Szó szerkesztőivel

Az Új Szó szerkesztői szlovákiai körútjuk során május 17-én Tardoskeddre látogattak. Szalay Zoltán főszerkesztő, Sidó H. Zoltán főszerkesztő helyettes, valamint Száz Ildikó regionális tudósító a Faluházban találkoztak az olvasókkal. Szalay Zoltán, aki tavaly óta tölti be a főszerkesztői posztot, beszélt a szerkesztőségi munkáról, a szlovákiai magyar újságírás nehézségeiről, de a sikerélményekről is. Röviden értékelte a pozíciójában eltöltött időszakot, beszámolt a megvalósított elképzelésekről, a kollégákkal való pozitív együttműködésről.

A tartalmas beszámolót követően az újságírók készségesen válaszoltak a jelenlévő olvasók kérdéseire, így a találkozó végére kellemes beszélgetés alakult ki. A lakosok kifejtették véleményüket a napilappal kapcsolatban, illetve megosztották a szerkesztőkkel észrevételeiket, ötleteiket. Szalay Zoltán, főszerkesztőt, és Száz Ildikó tudósítót mi is kifaggattuk.

Szalay Zoltán lassan 1 éve főszerkesztője az Új Szónak. Sikerült megvalósítani az elképzeléseit vagy legalább egy részüket ez alatt az időszak alatt?

Elég sok mindent sikerült megvalósítani. Sokféle elképzeléssel láttam neki ennek a munkának, amiből elég sok mindent sikerült megvalósítani. Voltak olyan jellegűek, amelyek kifejezetten tartalmiak voltak, voltak olyanok, amelyek a lap szerkezetét érintették, és voltak olyanok, amelyek a kommunikációra vonatkoztak. Ez utóbbihoz tartozik, hogy próbáljuk bejárni Dél-Szlovákia magyar lakta településeit, és egy újfajta kapcsolatot kiépíteni az olvasókkal. Ezenkívül különféle új mellékleteket próbálunk az olvasókhöz eljuttatni, próbálunk új műfajokat meghonosítani, ill. régiókat visszahozni. Visszatérve a tartalmi szempontozhoz, az a törekvésem, hogy a napilapban a saját, szlovákiai magyar témák kerüljenek előtérbe, hogy megmutassuk, hogyan élnek a szlovákiai magyarok, mik a fő problémáik. Ezért is tartom fontosnak az olvasó találkozók, a személyes kontaktusokat semmi nem tudja pótolni. Az is hasznos számunkra, hogy bejárva a régiókat a saját szemünkkel látjuk, mik azok a gondok, amelyek az embereket foglalkoztatják. Így jutnak el hozzánk a legközvetlenebb módon az észrevételek, amelyekből igyekszünk minél többet átvinni a gyakorlatba is.

Találkoznak olyan építő jellegű kritikákkal az olvasó találkozók, amelyeket fel tudnak majd használni?

Vannak észrevételek, amelyeken folyamatosan dolgozunk, gondolkodunk, hogy milyen formában valósítsuk meg őket. Néha egészen hasznos dolgok is érkeznek, amelyek aztán befolyásolják a mindennapi döntéseinket. Ha pl. az olvasók olyan dolgokról beszélnek, amelyek számunkra fontosak, akkor ezek komoly támpontok tudnak lenni számunkra, amikor a mindennapi témáinkat válogatjuk, összegezzük.

Napjainkban egyre nagyobb teret hódítanak az újságok online változatai. Nem megy ez a nyomtatott sajtó rovására?

Én próbálok ehhez úgy hozzáállni, hogy ne úgy fogjuk fel, hogy ez a kárára válik a nyomtatott sajtónak. Ez olyan helyzet, amivel együtt kell élni. Kicsit hátrány ugyan számunkra, hogy a nyomtatott sajtó háttérbe szorulása bevétel kiesést jelent, mivel az online változatunk teljesen ingyen kínálja a híreket. És hát tudjuk, hogy a hírek előállítása nincs ingyen. Ez még egy megoldatlan kérdés, ami a magyar újságírás jövőjét illeti, hogyan, milyen módon szerezni anyagi forrásokat az online előállított tartalmak elkészítéséhez. Az Új Szó online már elég hosszú ideje működik, s mi próbáljuk ezt naprakész

hírtartalékként fenntartani, amellett, hogy nálunk a hangsúly még mindig a nyomtatott napilapon van. Mivel az Új Szó nyomtatott változatának az olvasó bázisa a mai napig nagyon stabil, és olvasóink elvárják, hogy a nyomtatott napilap még megjelenjen.

Száz Ildikó viszonylag jól ismeri Tardoskeddet, hiszen

évek óta rendszeresen tudósít községünkről. Mikor és hogyan kezdődött ez a Tardoskeddhez fűződő munka?

Hát, jó régen kezdődött... Még a Szabad Újságnál dolgoztam riporterként. Ez azt jelenti, hogy visszamenőleg 3 tardoskeddi polgármesterrel dolgoztam / dolgozom. Nagyon jó volt az együttműködésem mindegyikkel. Ugyanis Vágssellyéről származom, ezért az itt élők mentalitása nem távoli számomra. Miután Érsekújvárra menten férjhez, gyakran jártunk vissza Sellyére, és így mindig útba kellett ejteni

Tardoskeddet. Nagyon sok ismerősöm, barátom, osztálytársam származik innen.

Van olyan tardoskeddi esemény, rendezvény, amely megmaradt az emlékezetében?

Nagyon szeretem a Szent István Napokat. A mai napig visszajárunk, még akkor is, ha nem munkából kifolyólag kell jönnöm, hanem csak úgy kapcsolódásképpen. Nagyon érdekes volt számomra pl. az első karácsonyi vásár, amelyen kézművesek mutatkoztak be szebbnél szebb dolgokkal. Megismertem az üvegfüvőket, kosárfonókat, fafaragókat. A mai napig nagyon jó a kapcsolatunk ezekkel az emberekkel. Egyébként nagyon kedves emberek élnek itt. Külön öröm volt számomra, hogy a tardoskeddi olvasó találkozón viszont láthattam az ismerőseimet, barátaimat.

Mire a legbüszkébb, amit újságíróként elért?

Nem nevezném büszkeségnek, mert tisztelettel és alázattal közelítek minden témát.

De nagyon jó érzés, amikor beteg gyerekeken tudunk segíteni. Mindig valami humánus, jó cselekedet tesz boldoggá. Előfordult, hogy nemcsak kívülállóként írtam meg egy-egy történetet, de a részese is lettem, mert nagyon nagy szívük van az olvasóknak. Reagáltak, küldték az ajándékaikat, felvették a kapcsolatot ezekkel a sérült családokkal. Ez mindig nagy élmény.

Köszönjük szépen, és további jó munkát kívánunk mindkettőjüknél.

**Bračo Szilvia
Ruzsik Katalin**

A KERESZTÉNYSÉG SZIMBÓLUMAI A TARDOSKEDDI TÁJBAN

A kereszténység hagyománya rányomta bélyegét a kultúrtájunk jellegzetes arculatára. A templomtornyok a falvak és a vidéki táj domináns építészeti elemeivé, ill. tájékozási pontokká, a helyi történelem, a kultúra és identitás szimbólumaivá váltak. Kultúrtájunkat, ugyanakkor számos kisebb keresztény ékkő teszi gazdagabbá - a kis szakrális építmények pl. útszéli keresztek, szentek szobrai, pestis oszlopok, kőképek, kápolnák, kálváriák és keresztutak. Ezek a „mezői emlékművek” egykor országutak, mezőgazdasági utak és helyi utcák mentén, ill. ezek kereszteződésénél; főtereken, faluközpontokban, templomoknál, temetőekben vagy a tájban kiemelkedő dombokon épültek.

A szakrális emlékművek beolvasztása a környezetbe fák és cserjék segítségével az emberek természetes törekvése és igyekezete volt időközönként. A kis vallási emlékműveket rendszerint egy egyedülálló fa, egy fapáros, vagy egy kisebb facsoport veszi körül. Leggyakrabban hársfával találkozunk, de előfordul vadgesztenye, tölgy, juhar, kőris, különböző gyümölcsfák (különösen körte-, cseresznye-, meggy-, alma- és szederfa). A cserjék közül leginkább az őshonos fajokat ültették ki. Szent Orbán, a borászok védőszentjének szobraiál gyakran szőlő vagy vadszőlő is található.

Tardoskedden és környékén számos, különböző történelmi időszakokból származó, kis szakrális építmény található. Az első katonai felmérés (1763-1787) a falutól északra (a mai temetőben) egy kis dombon álló kőképet (1706) ábrázol, melyet Rákóczi emlékműként ismerünk. Az 1892-es kataszteri térképen a keresztnél a „Róma 1532” feljegyzés látható, amely a kőkép egyik falmélyedésében elhelyezett, Rómában fából készült Szűz Mária és kis Jézus képmására utal. A térkép úgyszintén ábrázolja a Tardoskeddről Érsekújvárhoz vezető út és a meg-

szűnt Megyerre vezető határi út kereszteződésénél álló útszéli keresztet. Később épült homokkőből a barokk kálvária (1753), valamint az Ispita kereszt (1773). A 19. századi település- és tájszerkezetéről a második katonai felmérés (1806-1869) és két kataszteri térkép (1847-ből és 1892-ből) tesz tanúbizonyosságot. Ezen látható a templom mellett álló Szentháromság szobor (1826); a Kőhídnál lévő Nepomuki Szent János szobor; az Ispita kereszt (1773); a templom melletti kálvária (1753); az Érsekújvárhoz és a Megyerre vezető utak kereszteződésénél álló kereszt (18.sz.); a Rákóczi emlékmű/kőkép (1706); a zsidótemetőhöz vezető út mellett álló Golgota kereszt; a Réti út kezdetén álló Góla kereszt;

területére. Ezek közé tartozik a Pozsonyi út szélén álló Szűz Mária kápolna; az Érsekújvári út szélén álló Szent Vendel szobor; az új, betonból készült Golgota kereszt; a Jézus Szíve kápolna (1925) és a Szent Mihály szobor a templom kertjében (1935). A 2014-es terepkuatáson belül fel lett jegyezve a János háza kereszt és a Réti úti fakereszt is.

A kis szakrális építményeknél gyakran találunk különböző fákat és cserjéket. Tardoskedden és a környező vidéki tájszerkezetben elsősorban vadgesztenyék találhatók (összesen 15 értékes öreg egyén 6 kis szakrális építmény társaságában). Öreg vadgesztenyék találhatók a régi tardoskeddi temetőben is, ami a vadgesztenye és a vallási objektumok jelentős szimbo-

Kereszt az Újvári úton

az Újfalun elején álló Máriácska (1824-1825) és a ma már nem létező, a Halastóhoz vezető út szélén álló kereszt. Kis szakrális építmények találhatók a temetők területén is. Nyilvánvaló, hogy ezek a 18. és 19. századi kultúrtáj fontos elemei voltak. A szimbolikus jelentőségüket, valamint a fontos hitbeli szerepüket a mindennapi életben az is bizonyítja, hogy a falu legfontosabb közterén - a templom körüli főtérén és a Fő utcán is elhelyezték őket.

A 20. század első felében új szakrális elemek kerültek a falu

likus kapcsolatára utal. A Máriácskát körülveszi 5 értékes öreg vadgesztenye, melyek közül a legnagyobb eléri a 221 cm törzskörméretet, 15 m magasságot és 7 m korona szélességet. Az Érsekújvári út mellett (a lovárdánál) álló keresztnél nő egy 172 cm törzskörméretű vadgesztenye. Tardoskedden néhány évvel ezelőtt kivágtak két értékes vadgesztenyét a Góla keresztnél. Csikén kivágtak egy értékes fekete fenyőt, amelynek helyén ma két fiatal korai juhar nő. Az Ispita keresztnél 3 kislevelű hársfa,

a Nepomuki Szent János szobornál szomorúfűzfák, a Réti úti keresztnél pedig 2 magas kőris, 2 hegyi juhar és 2 keskenylevelű ezüstfa nő. Szent Vendel szobránál két keleti tuja nő, melyet nemrég kivágtak. János háza kereszténél egy hatalmas kőris található.

A tájban megtekinthető egy fából készült szekrény Pietát ábrázoló szoborral, amely egykor egy hatalmas fehér akác lógott a határban. 2014-ben készült egy új szakrális emlékmű - egy Szűz Mária faszobor, amelyet egy tópartján növekvő fehér fűz üregébe helyeztek el. Ezt felfoghatjuk a valamikori hagyomány szimbolikus felújításaként.

Érdekességnak számít a tardoskeddi és a megyeri templom észak-déli függőleges tengelyen való elhelyezkedése. Szintén érdekes az a tény, hogy a községek külterületén található kis szakrális elemek a templomokat összekötő tengelyek mentén helyezkednek el. A Tardoskedden és környékén található kis szakrális építmények és a közelükben növekvő értékes öreg fák a keresztény kultúránk természeti és építészeti ékkövei. Közös kulturális örökségünket, őseink történelmi hagyatékát, keresztény hagyományainkat és identitásunkat jelképezik. Feladatunk, s egyben kötelességünk ezek védelme, felújítása és megőrzése a jövőbeli tardoskeddi generációk számára.

Dr. Tóth Attila
kert- és tájépítésmérnök,
tanár a nyitrai Szlovák
Mezőgazdasági Egyetemen

„ ISTENNEK DICSŐSÉG - EGYMÁSNAK SEGÍTSÉG “

Ez a jelmondat már hosszú évek óta a tűzoltók hitvallása, nem véletlenül szerepel valamennyi tűzoltó egyesület zászlóján. Az önkéntes tűzoltó egyesületek, az önkéntesség alapján működnek. Szlovákiában jelenleg kb. 2938 önkéntes tűzoltó egyesületet tartanak számon, 98 262 taggal. Alapfeladatuk, hogy tovább fejlesszék és tökéletesítsék az önkéntes tűzoltóságot.

Községünkben is működik önkéntes tűzoltó egyesület, amelybe a hosszú évek alatt – ha kisebb szünetekkel is – több olyan ember jelentkezett, aki szabadidejét feláldozva mindig készen állt, ill. a mai napig áll, hogy szükség esetén segítsen Tardoskedd lakosainak. Jelenleg 11 iskolázott tagunk van, és 4 olyan, akikre még vár a szükséges továbbképzés, ill. a vizsgák.

10 ÉVES JUBILEUMOT ÜNNEPELTÜNK

A Tardoskeddi Önkéntes Tűzoltó Egyesület újra alakulásának 10. évfordulója alkalmából ez év május első hétvégéjén ünnepséget szervezett községünkben. Ennek tiszteletére meghívtuk néhány kedves kollégánkat és jó barátunkat: Bonyhádról, Tardosról, Zetelakáról, Nagymányokról és Bozsokról.

A vendégek pénteken érkeztek, majd az elszállásolást követően, séta alkalmával megismerhették szép községünket. Ezt követően ellátogattunk a faluházba, ahol közösen megtekintettük az erre az alkalomra készített tűzoltó kiállítást, majd közös vacsora következett. Másnap a Járási Érsekújvári Tűzoltó Al-

lomásra látogattunk el, ahol a hivatásos tűzoltó kollégák közreműködésével megnézhettük a műszaki felszerelésüket, ill. lehetőséget kaptunk, hogy kipróbálhassuk a 33 m magasra nyúló tűzoltókosarat. Visszatérésünk után a délutáni órákban újabb program vette kezdetét. A termálfürdő parkolóján már sorakoztak azok a tűzoltó autók, melyeket az önkéntes jattói, dögösi és az udvardi tűzoltó barátaink hoztak el bemutatni. Természetesen, a mi autónk sem hiányozhatott. A szemle és a bemutató után a tűzoltó autók felvonulása következett, majd a jattói tűzoltók egy valódi tűzoltó bevetést tartottak.

Egy kis pihenő után mindnyájan a Faluházban gyűltünk össze, ahol tűzoltó mulatságra került sor. A vendégeket a Tardoskeddi Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnöke Birkus Lóránt köszöntötte, majd átadta a szót falunk polgármesterének Tóth Marian mérnöknek. A beszédek után, hála jeléül a volt tűzoltóinknak emléklapokat,

emléktárgyakat ajándékoztunk. Az estét a Nagyatádi Vegyes Kar áriái tették ünnepélyesebbé. Miután az utolsó dallamok is elcsendesedtek, kezdődhetett a késő éjszakáig tartó mulatság. Vasárnap a szentmise keretén belül megszentelték az új tűzoltózászlókat. Az ünnepi istentisztelet után átvonultunk a Hősök szobra elé, hogy megemlékezzünk az 1. és 2. világháborúban elesett katonáinkról, akik életüket áldozták országunkért.

E szép hétvége lassan a végéhez közeledett. A közös ebéd után elbúcsúztunk barátainktól, és megköszöntük, hogy elfogadták meghívásunkat.

BONYHÁDON JÁRTUNK

A tardoskeddi ünnepséget követően, 2017. május 26-án Hősök napja alkalmából Bonyhádra látogattunk el. Ezen a napon Magyarországon a rendőröket, mentőket, tűzoltókat és a katonákat ünneplik. A többórás út után, nagyon örültünk, hogy ismét találkozunk barátainkkal. Miután kicsomagoltunk, tűzoltó autó vitt bennünket a gemenci erdei vasúthoz. A kisvonaton utazva megcsodálhattuk a természetet, eljutottunk arra az erdei tisztásra, ahol az ünnepség zajlott. Itt nemcsak a régi ismerőseinkkel találkoztunk, de új barátokra is szert tettünk, a lenygel kollégák személyében.

Másnap egy baleset során gépjárműben rekedt utasok kimentésének bemutatóját láthattuk a Bonyhádi Tűzoltó Egyesület tagjaitól. ill. az elsősegélynyújtásról, ahol fiatal önkéntesek segítettek. A délután óriási hab partival zárult, ami

nemcsak a gyerekeknek, de a felnőtteknek is nagyon tetszett. Később a helyi hagyományőrzők szemléltető előadással próbálták bemutatni, milyen is lehetett a fronton az 1. és 2. világháborúban, ill. a vietnami és a koreai háborúban. A műsor után korabeli fegyvereket lehetett megnézni. Este a Beatrice együttes szórakoztatta az érdeklődőket.

Észre sem vettük, és eljött a búcsú ideje. Megköszöntük a bonyhádi önkéntes tűzoltóknak a meghívás a Hősök napi ünnepségre, ahol nagyon jól éreztük magunkat.

Zárszó

Az önkéntes tűzoltók élete nemcsak az ünnepségekről és a kirándulásokról szól. Napi 24 órában elérhetőek vagyunk lakosaink számára tűz vagy árvíz esetén. Sokan kérdezik tőlünk, miért döntöttünk úgy, hogy önkéntes tűzoltók leszünk? Miért

áldozzuk fel szabadidőnket, ha nem kapunk ezért semmilyen anyagi juttatást? A válasz, lehet mindenkinél más, de egy dologban mindannyian megegyezünk: segíteni akarunk falunk lakosainak, amikor szükségük van ránk. Elmondhatatlan érzés, amikor a mi segítségünkkel is sikerül eloltani a tüzet.

Örülünk, ha a rendezvényeken oda jönnek hozzánk a gyerekek, és bár bátortalanul, de

megkérdezzük tőlünk, hogy beülhetnek-e a tűzoltó autóba. Külön élmény számukra, amikor a fejükre rakjuk a sisakot, és a kis lurkók szeméibe látjuk a hamisítatlan örömet.

Ezért, ha te is egy remek csapat tagja szeretnél lenni, és segíteni akarsz a falunk lakosainak, szívesen látunk az önkéntes tűzoltók között! Nem számít, férfi vagy nő, segíteni mindnyájan egyformán tudunk.

Budik Lucia

ÖNKÉNTES DIÁKTŰZOLTÓK TARDOSKEDDEN

A szocializmus építésének éveiben, 1963-ban, az ún. civil védelem keretein belül – köszönhetően Tóth Vendel bácsi áldozatos munkájának – megalakult a tardoskeddi diáktűzoltó csapat. Tóth Vendel felkereste a magyar- és a szlovák alapiskolát, ahol előadást tartott a tűz elleni védekezés fontosságáról. Ezután jött el közénk Borbély Tivadar – a Helyi Nemzeti Bizottság akkori elnökének, Borbély Dezsőnek a fia –, aki kiválogatta közülünk az általa erre a feladatra alkalmasnak tartott fiúkat. Kilenc fiút választott ki, köztük engem is. A nevekre sajnos már nem emlékszem, de mi lettünk az első önkéntes diáktűzoltó csapat Tardoskeden.

Az első hetekben az iskola udvarán alapkiképzést kaptunk: sorban állni, vigyázzban állni, sort tartani, menetelni tanultunk. Rendkívül büszkéek voltunk magunkra, ha a lányok a kerítés mellől nézték, hogyan gyakorlatozunk. Hetente kétszer gyakoroltunk – kedden és pénteken délután

16.00 - 17.30-ig. Tóth Vendel bácsi munkából hazafelé menet gyakran megállt, hogy végignézzze, hogyan dolgozunk, hogyan halad a felkészülés. Jónak találta, meg volt velünk elégedve. Mind a kilencen uniformist kaptunk, mint a katonák, csak mi tűzoltó egyenruhát, kék színűt. Borbély Tivadar volt a szakaszparancsnok. Minden tennivalót és kötelességet szétosztott közöttünk. Szlovák tudásomnak köszönhetően én lettem a diákcsapat parancsnoka, ugyanis jelteni szlovákkul kellett: vigyázz, sorakozó, jobbra-balra egyenesíts, oszlj, stb. Természetesen, jelteni kellett a létszámot, ill. hogy a csapat készen áll a parancs teljesítésére. Amikor túl voltunk az alapkiképzésen, minden csapattag már csak a rábízott, tűzoltáskor használt dolgokkal foglalkozott. A tömlősök a tömlőkkel, a szivattyús a szivattyúval.

Történt egyszer egy humoros eset is: az egyik fiú a keddi ellenőrzéskor teletöltötte

a szivattyú tartályát benzinnel, de elfelejtette lezárni, a tartály nyitva maradt. A pénteki gyakorláskor rájött a hibára; hogy ne őt tartsák bűnösnek, az udvarra érkező Vendel bácsi elé futott, messziről kiabálta, hogy „valaki” nyitva hagyta a tartályt, a benzin mind elpárolgott. Az egész csapat jó nevettet, de az „elpárolgott” benzinről a továbbiakban nem esett szó. A mi diáktűzoltó csapatunk kétszer vett részt járási versenyen, egyszer Surányban, egyszer Tótmegyeren. Mindkétszer megnyertük. Nagyon örültünk és rettentően büszkéek voltunk magunkra,

hogy 13-14 éves kiskamaszként falunkat, iskolánkat ilyen jól tudtuk képviselni. Már nem emlékszem pontosan, melyik évben, de egyszer május 1-jén a kék tűzoltó egyenruhánkban, díszsisakkal a fejünkön a Hősök szobránál ketten állhattunk díszőrséget a diáktűzoltó csapatból – Mészáros István és én.

Tóth Vendel bácsi, akit nagyon szeretünk és tiszteltünk, egy végtelenül becsületes, jó ember volt. Ha úgy látta, hogy hibáztunk, felrótta nekünk, de a legtöbbször dicsért minket.

Tóth Imre

MADARAK...

Ne ijedjünk meg! Nem Hitchcock mester véstjósloán károgó fekete hollóiról, vagy zajongó sirályairól lesz szó. Ezek a madarak mások. Színesek, gyönyörűek, „beszédesek” vagy csendesebbek, büszkék vagy félénkek, szelídek vagy igencsak zsörtölődőek – igaz, egy vadpulykakakastól ne várjuk, hogy pelyhes kiscsirke módjára viselkedjen... Ámde menjünk sorjában!

Vincze Dominik „madaras kertje” valóban érdekes látnivalót kínál. A 25 éves fiatalember lelkesen mesél, miközben végignézzük a ketrecekben lakó madarakat. Legfeltűnőbbek a rozellapapagájok (*Platycercus eximius*). Olyan színesek, mint egy mesekönyv csodamadarai. Igaz, egy kissé félénkek, mert pillanatok alatt eltűntek a tágas, magas ketrec belső részében lévő odúban. Az nagyon jó hely nekik. Tavasszal ott költötte ki a tojó az apró papagájfiókákat. Mostanra már ők is megnőttek. Egy kis idő múlva aztán a szírványszínes madarak előmerészkedtek, sorbaültek a ketrec

keresztlécein. Úgy látszik, akkorra már beletörődtek, hogy egy kíváncsiskodó idegen téblábol körülöttük. Mellettük kis sándorpapagájok (*Psittacula krameri*) illegették magukat. Zöldek, kékek és az egyikük olyan élénksárga, mint a kikerics. Szinte messziről világít. Toporogtak-forgolódtak a léceken, faágakon, a ketrec dróthálóján. Az egyikük – Ricsike – kifejezetten barátkozó fajta. Percenként „bemutatkozott”, papagájosan megnyomva a retüt: *Rrrricsi, Rrrricsi...* Úgy látszik, nem szeret a háttérben maradni. Az egyik kifutóban pedig csöpp kis vadpulykafióka járkál megállás nélkül fel-le a kerítés mellett. Egyedül van, az egész fészekaljából csak ő maradt meg. A kispulykák rendkívül érzékenyek. Míg kicsi, védett helyen kell lennie, ahol nem fér át a drótháló résein. A nagypulykák kerítésén még átférne és a környék macskái pillanatok alatt levadásznák. Ha megnő, visszakerül a két nagypulyka mellé. A hatalmas fekete vadpulykakakas (*Mele-*

agris gallopavo) meglehetősen morcos volt. Méltatlankodó kurrógással, minden tollát felborzolva jelezte, hogy nincs ínyére semmiféle látogató. Féltette a sokkal kisebb tojót.. és különben is! Egy vadpulykakakas nem lehet holmi szelíd jószág. Nem úgy a gyönyörű kis aranyfácán (*Chrysolophus pictus*)! Igazi díszmadár. Finoman szép. Olyan, mintha folyékony arannyal lenne leöntve a tolla. Nagyon örültem, hogy láthatom őket. A fácnoknak – mert az aranyfácán is fácnak – és vadpulykáknak bérelt helyük van a szívem csücskében!

Minden egyes ketrec és kifutó egy-egy meglepetés – nekem legalábbis. Ahová nézek a szép, virágokkal, fákkal beültetett árnyas udvaron, mindenütt más-más madár. A legjobb hely – főleg ebben a nyári forróságban – a kacsáké. Igazi miniatűr kacsaparadicsom. Az aprótermetű mandarinkacsák párnak (*Aix galericulata*) és az 5-6 pelyhes kiskacsának feltétlenül. A fák árnyékában nem tűz rájuk a nap és a kis medencében vígan úszkálhatnak. Az odújuk jó magasan van. Egy lécszolgál „lépcsőként”, azon tipegnek fel és le, de amikor a fiókák kikelnek a tojásból, nem lépcsőznek, hanem azonos módon kiugranak onnan fentről. A pelyhes, könnyű, ping-pong labda nagyságú kiskacsák simán földet érnek.

A kék pávának (*Pavo cristatus*) is jó helye van. Csak hiányoztak a legendásan híres farktollai. Azok csak néhány hónapig vannak, aztán a madár elhullajtja őket. Jövőre ismét kinőnek. Így aztán felülről lenyűgözően fényes, kék-zöld elegancia, fején „korona”, hátul pedig kicsit tépett volt ökelme, de ugyancsak büszkén sétálgatott. Egy páva minden körülmények között páva marad! A hangja állítólag rémesen kellemetlen. Ezt Dominik is megerősíti. Szerencsére most

nem „énekelt”. A kifutója fedett, mert egy-kettőre elrepülne. Együtt lakik a beképzeltten, „hanyattesősen” sétálgató hófehér pávagalambokkal (*Columba laticanda*). Nagyon jól elférnek egymás mellett.

Dominik szeretettel beszél a madarairól. Tízéves korában még csak az édesapjának segített gondozni az akkor divatos, sok helyen tartott hullámos papagájokat – andulkákat (*Melopsittacus undulatus*) és

zebrapintyeket (*Taeniopygia guttata*). Később már az ő gondja lett a sokféle madár. Az évek folyamán azonban rengeteg tapasztalatot szerzett. Pontosan tudja, hogyan kell etetni, gondozni és tartani a különböző fajtájú madarakat, hiszen teljesen más egy vadpulyka, egy papagáj vagy egy mandarínrece. Ki kell alakítani a számukra megfelelő környezetet – mégha az egy kifutó is – és főleg biztosítani kell a megfelelő táplálékot. Egy aranyfácánnak lételeme a rengeteg zöldféle, a vitamin,

Mandarinkacsa

mert másképp elpusztul. A tenyésztők pedig – a tapasztalt „vén róák” – bizony sokszor ugyancsak szűken mérik a tanácsokat. *Tanuld meg, fiam! (hátha elmegy tőle a kedved és nem rontod az én üzletemet...)* Dominik most már csak mosolyog ezen. Mert ő megtanulta. Biztosan mozog közöttük, még a mérges vadpulykakakastól sem fél. A madarak kölest, napraforgó magot, gyümölcsöt, zöltséget fogyasztanak. A sándorpapagájoknak fé-

regtelenítésre egy különleges tisztítófolyadékot kell bekeverni: összezúzott fokhagymát, finomra tört kagylóhéjat vízzel elkeverni és ebből egy keveset az itatójukba önteni. A vizet aztán néhány napig otthagyni, hogy csakis abból igyanak, mégha érzik is rajta a fokhagymaszagot.

Persze, nemcsak madarak vannak ebben a szép udvarban, hanem kutyák is. Egy elkerített kifutóban kistermetű, tisztavérű német spiccek heverésztek. A kis kerti tavacskában nyüzsögnek a fehér és élénkpiros díszhalak. Vadul estek neki a maréknyi eléjük szórt eledelnek...

Tehát még halak is... De mennyire! Bent a konyhában egy falba süllyesztett, háromszáz literes akvárium vonzza a szemet. Nem mindennapi látvány. A tiszta vízben 15-20 féle hal és rengeteg vízinövény. Lenyűgözően pazar víz alatti világ a konyhaasztal mellett. Ez is Dominik „szakterülete”. Az ő ötlete volt, és meg is csinálta. Falat vésett, fűrt-faragott, szerelt, halakat hozott, növényeket telepített és... óráig szedte a vizet az átázott

padlóról, amikor az új akvárium vastag, de még megerősítetlen üveglapjai nem bírták ki a többszáz liternyi víz nyomását... hát igen, egy igényes hobbi néha „apró” kellemetlenségekkel is jár.

Kiderült azonban, hogy van ebben a házban még egy meglepetés. Egy vadászgörény (*Mustela putorius*). A hihetetlenül mozgékony, fürge, végtelenül ügyes kis ragadozónak, külön helye van egy kamrában. Még Dominik is csak gondosan bekesztyűzve merte megfogni és előhozni a szép, éles fogú, elképesztően hajlékony kis állatot. Mintha nem is lennének csontjai. Ráadásul harap, ha éppen nincs jó kedve. Ha nem lennének annyira igaziak azok az éles fogacskák, olyan lenne, mint egy plüssjáték. Vele már valóban vigyázni kell!

Ez a szép ház és gyönyörű udvar telis-tele van növényekkel, madarakkal, halakkal, állatokkal és ... szeretettel! Szívből kívánom Vincze Dominiknak, ennek a talpraesett, ügyes, mosolygós, kedves fiatalembernek, hogy sok öröme teljen bennük!

Birkus Magda

Sándorpapagáj

KÖNYVAJÁNLÓ

Fácános könyv. Így nevezzem el, amikor Szabó Imre felkért második magyarul megjelenő könyvének fordítására. Hatalmas örömként éltem meg. Mert az volt. Az öröm és a várakozás-kíváncsiság után jött a kétség. Meg tudom csinálni? Mert nagyon nehéz volt. Aztán ... a fordításon túl a Fácános könyv magyar változata egy közös munka lett ... és egyben egy óriási élmény... mert annyira sokrétű volt, annyira izgalmas és kalandos. A Szlovák Tudományos Akadémia munkatársainak szakdolgozatait fordítani és hírneves vadászírók írásait olvasni – már az is igazi élmény, hát még szerkeszteni..., az egyes fejezetek igényes szövegrészeit adott esetben a magyar változathoz igazítani..., adatokat keresni, egyeztetni, írni, írni, írni és közben tartani Szabó Imre

színvonalát... egy pillanatig sem volt könnyű. Ez a munka nagyon nehéz és nagyon szép. Nem lehet megunni, mert minden fejezet más volt,

egyedi és különleges. Maga a könyv, a Fácános könyv, pedig gyönyörű. Minden fejezetében, minden mondatában ott van mindegyik rátermett

vadászember őszinte megbecsülése, a minket körülvevő élő természet iránti csodálat, a vad iránti tisztelet. Igen. Mert a vadat védeni és tisztelni kell. Ahogy a természetet is. Gondoskodást és védelmet érdemel. Ha már mi, emberek beleavatkoztunk a természet rendjébe, az állatok életének magától értetődő körforgásába, kötelességünk a körülöttünk élő világ segítségére sietni. Ha a természet nem éli túl, mi sem éljük túl. Nem kell vadásszá válnunk, nem kell feltétlenül puskát akasztani a vállunkra. Elég, ha nyitott szemmel, meleg szívvel és befogadó lélekkel járjuk az erdőt, mezőt, a határt... vagy akár csak a tardoskeddi kanális partját..., hogy tavasszal meglássuk, észrevegyük a pelyhes vadkacsa fiókákat, nyáron a magasban köröző gólyapárt, őszidőben a kopár

faágakon ülő ragadozó madarakat, fagyos tében az éhes cinkéket.... hiszen lassanként már a verebek is eltűnnek mellőlünk.

Szeretnék még gyorsan menekülő őzcsordát látni, egymást kergető nyulakat, pompás tollú, büszkén sétáló fácánkakasokat Tardoskedd és Tótmegyer között a földeken, szürkületkor a vihartörte faágakon gubbasztó baglyokat, kékesen felfénylő, merészen forduló vadgalamb csapatot, a friss vetésen lépegető gémekeket, suhogó szárnyú hatytyúkat, ahogy leereszkednek a vasúti töltés túloldalán...

Csodálatosan szépek, ahogy ez a könyv is csodálatosan szép, mert róluk is szól. A vadról, a legendás vadászatokról, a vadászokról, az élet szeretetéről, az egész káprázatos természetről.

Birkus Magda

BARÁTSÁG ÉVTIZEDEKEN ÁT

Reginát hatévesen, 1944-ben ismertem meg. Akkor lettünk elsősök, és a kedvesnővér egymás mellé ültetett bennünket. Tardoskedden a lányiskola a zárdában volt, ahol apácák tanítottak. Négyes padokban ültünk, fekete táblácskára írtunk krétával az iskolában is, otthon is. Most is csodálom a kedvesnővért, hogy megtanított minket írni-olvasni. Nemcsak azért, mert 56-an voltunk, de gyakran volt légiriadó. Azt a községháza tetején jelezte a sziréna. Ha megszólalt, nekünk azonnal el kellett hagyni az iskola épületét, és rohanni minden irányba haza, hogy mire a bombázó repülőgépek a falu fölé érnek, már otthon legyünk. Volt, hogy alig értünk haza, már bombázták a falut. Égtek a házak, jajveszékeltek az emberek. Borzasztó hónapok voltak azok mindenkinek.

1945. május 8-án véget ért a II. világháború, minden megváltozott. A zárdát bezárták, többé nem volt tanítás. A fiúiskolában a sebesülteket ápolták. Második osztályba csak részben jártunk (nem hivatalosan), hiszen magyarul nem volt szabad se tanítani, se tanulni. A háború befejeztével változott az államhatár, és mi Csehszlovákia polgárai lettünk. Ősszel és tavasszal néhány hétig jártunk a zárda kertjébe, a kerti lakba, ahol az apácák ismételték velünk. Reginával egymás mellett ültünk. A következő tanév kezdetére már szlovák pedagógusok jöttek a faluba, akik nem tudtak magyarul, mi gyerekek pedig egy szót sem szlovákul. Reginával jó barát-nők lettünk. Csak suttogva, titokban beszélgethettünk, mert magyarul tilos volt.

Aztán még rosszabb dolgok következtek. Jött 1947 hideg, havas februárja, és vele a deportálás. Én a szüleimmel, rokonaimmal együtt Csehszlovákia, Tachovba kerültem, az ottani iskola tanulója lettem. Tardoskeddről osztálytársam volt Balogh Macu, Balogh Marinka, Gerő Teri is. Ott csehül beszéltek, azt sem értettük, de lassan megtanultuk. Június vé-

gén hazahoztak bennünket Tardoskeddre, hogy elsőáldozók lehessünk. Lilióza kedvesnővér foglalkozott velünk – magyarul. De jó volt! És ismét naponta találkoztunk Reginával, meg a többiekkel. Én akkor Balogh nagyapámnál voltam. Vince nagybátyám felesége, Olga ángyom szerezte be (kölcsonkérte) a fehér ruhát, koszorút, fátylat, harisnyákat. A „nagy napon” kis menyasszonyként járultunk az oltár elé, ahol Harsányi Gyula káplán úr kezéből kaptuk a szent ostyát. Minket, „deportáltakat” nem láthattak a szüleink, dolgoztak Csehszlovákban. De a kedvesnővérek még így is örömet szereztek nekünk. A szentmise után mindannyiunkat a plébániára vezettek, ahol az egyik helyiségben terített asztalok vártak, tejeskávéval, kaláccsal. Nem is gondoltunk rá, hogy akkor – szigorú jegyrendszerben – nem volt könnyű ilyen vendégséget megrendezni. Még le is fényképeztettek bennünket. Haló porukban is köszönjük nekik! A szünidő aztán csupa játék, pajtáskodás volt itthon.

A 4. osztályt már ismét Csehszlovákban kezdtem. Az itthoni barátnők még hiányoztak, de egyre jobban ment a cseh nyelv. És egyszeriben körül voltam véve pajtásokkal: Jana, Věra, Boženka, Jitka, no meg a padtársam, Jiří Mareček. Egyre ritkábban gondoltam Reginára, meg Tardoskeddre. Pedig itthon ismét gonosz események zajlottak. 1948 májusában, a lakosságcsere keretében sok-sok családot Magyarországra telepítettek át.

Balogh nagyapámat, Vince nagybátyámékat is, meg más rokonokat, ismerősöket.

Két évvel később mi, Csehszlovákba deportáltak, hazajöhettünk. 1949 januárjában már itthon mentem iskolába. A régi osztályunkból megörültem az ismerős arcoknak, de sokan hiányoztak. Vitko Regina már nem ide jár – mondták a lányok. Őket is, Bogdány Magdiékat is kitelepítették. Sajnáltam. Dehát helyettük új arcok voltak. Szlovák kislányok. Akkor már nem volt nyelvi probléma. Mi, deportáltak, egy hét alatt átálltunk a csehről a szlovákra, amit folyékonyan beszéltünk. Azért Regina hiányzott. Barátnőmmel, Száz Irénnel egy délután el is mentünk Regináék utcájába, de a házukban idegenek laktak.

A 6. osztályt – akkor első polgárnak mondták – még szlovákul végeztem. Akkor már hallani lehetett, hogy elegendő létszámú tanuló esetén a faluban megnyílhat a magyar iskola. Szüleim az elsők között íratlak be. 1950. szeptember 1-jén elkezdődött a tanítás. A tanítóink magyarul szóltak hozzánk, és mi is magyarul válaszolhattunk. Csodálatos és fellelkesítő volt olyannyira, hogy tanulmányaim befejezése után visszajöttem a magyar iskolába tanítani. Nagyon jól választottam. Később ide jártak a lányaim és az unokáim is. 42 évig tanítottam itt.

Már nyugdíjas voltam, amikor 1995-ben az akkori polgármesterünk, Kele Lajos kezdeményezésére megszerveztünk

Magda és Regina

egy nagy találkozót a kitelepítettekkel. Jöttek Magyarországra különféle városaiból, falvaiból. Az autóbuszok a sportközponthoz érkeztek. Ott fogadtuk őket, örültünk nekik. Nézelődtem, kit ismerek meg 47 év után. Egyszer csak a tömegben szemben állt velem egy kedves, ismerős arc. A szemei, a mosolya...

– Magdi! – kiáltott fel.

– Regina! – vitottam örömmömben. Öleltük egymást, nevetünk, de kicsordultak a könnyeink.

– Te vagy az? Valóban? Hogy vagy, hol élsz? Van családod?

Röpködtek a kérdések, feleletek. Megtudtam, hogy Regináék Bonyhádra kerültek, ott él. Hasonlóan alakult az életünk. Ő is leérettségizett, férjhez ment, két gyereke van, és már ő is nagymama. És persze, nyugdíjas. Fényképeket vettünk elő, nem bírtunk betelni egymással. Azóta levelezünk, telefonálunk, állandó kapcsolatban vagyunk. Legutóbb az elmúlt pünkösdkor találkoztunk. Tardoskeddről autóbusszal mentünk Bonyhádra, a Kitelepítettek Napjának megünneplésére. Engem a lányom kísért. Alighogy odaértünk, jött Regina. Örültünk egymásnak, beszélgettünk. Másnap együtt voltunk a szépen megszervezett, megható ünnepségsorozaton. A művelődési házban gyönyörködtünk a rendkívül színvonalas kultúrmasorban, ahol Regina is örült a tardoskeddiek sikeres szereplésének. Szép találkozás volt mindenki számára. Boldogok voltunk, hogy ott lehettünk. A mi barátságunk Reginával kiteljesedett. Kezdődött 73 éve, és már kitart életünk végéig. Sem az idő, sem a távolság, sem az államhatár nem tudta megszüntetni.

Csomó Magda

Érsekújvári porciunkula

Környékünkön a múlt században Érsejújvárott volt a legnagyobb vásár. Ez volt a híres Porciunkula búcsú, melyre távoli helyekről is tömegesen érkeztek a hívők. Augusztus első vasárnapján tartották, a ferencesek templomának védőszentjére, Assisi Szent Ferencre (1182–1226) emlékezve.

A porciunkula jelentése részecske. Annak a földdarabnak a része, amelyre a templomot építették. Annak idején a Szentföldről hozott földet szórtak az építendő templom helyére. Újvárbán ezt a ferences barátok honosították meg. A kétnapos egyházi ünnepségen még éjjel is virrasztottak a hívők. A régi sugárút melletti – a mai Bernolák téren lévő parkot – egykor Disznópiacnak hívták. Itt volt a vásár. Tardoskeddről – hogy megspórolják a vonat árát – gyalog vagy lovas kocsin mentek az emberek. A kocsira deszkáuléseket raktak, hogy többen fölférjenek rá, és mivel az országút csak köves volt, zötykölődve értek el a vámgig. A kocsiknak vámot kellett fizetni, a gyalogosok leszálltak, ők nem fizettek. Egy kijelölt helyen várakoztak a kocsik, a lovak szájára abrakos tarisznyát kötöttek, hogy nyugodtan várják a gazdát. A gyerekek is szerettek volna menni, de őket elijesztették.

Azt mondták nekik, hogy Újvár hátrában ül egy csúnya öregasszony, akinek először meg kell csókolni a s.....t, a gyerek csak azután mehet tovább. Így a gyávábbak otthon maradtak. Nekik vásárfiaként édesseget, nápolyitörmelékét, törökmézet, olcsó cukorkát hoztak.

A piacon nagy volt a por és a zaj. A sátorok, bódék között jött-ment a rengeteg ember. A kupecok ott kínálták az állatokat, lovakat, üszöket, malacokat. A vásárlók néha még kismalacot is vettek, amit zsákban hoztak haza. Ha megkötötték az alcut, áldomást ittak. A legények fakanalakat vásároltak, és a nagy forgatagban a tátott szájú, bámész lányok fenekére csaptak vele. Összetákolt, tréfás dalocska is született róla:

„Cila, cila, porciunkula, elme-
gyünk mi holnap oda,

Veszek egy nagy fakanalat, össze-
verem a“

Porciunkula hagyománya hosszú időre feledésbe merült, az utóbbi években azonban ismét felelevenedett, ez az érsekújvári búcsú – kirakodóvásárral, hintákkal, szórakozással, evés-ivással egybekötve.

Idén július utolsó hétvégéjén tartották.

Kollár Mária

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívjuk Önöket

**a Tardoskedd és Tardoskeddiek
Kálváriája az 1945 -1949 években**
megemlékezésre, amelyre 2017. november 11-én
kerül sor a Faluházban.

Ünnepi beszédet tart Vadkerty Katalin, helytörténész
és Csomó Magda, nyugalmazott pedagógus,
aki maga is átélt a deportálás viszontagságait.

Mindenkit szeretettel várjuk.

Alternatív masszázsmódok

Köpölyözés

A mai rohanó világban mindenkinek jólesik egy kis pihenés. Lehetőségünk adódik kipróbálni számos kényeztető, kellemes masszázst. A paletta nagyon széles, az alternatív masszázsmódok közül kiemelném a köpölyözést. Mit is jelent a köpölyözés?

A köpölyözés – vákuumterápia – gyógy mód, melyet számos ősi kultúrában alkalmaztak pl. Kínában, Görögországban, Törökországban a gyógyító, preventív és stimuláló hatásáért. Az első szisztematikus gyógyítást köpölyözéssel Egyiptomban végezték be. Nálunk az alternatív gyógy módok közé soroljuk. Már maga a megnevezés is utal arra, hogy a terápia technikai eszköze a köpöly. Az eredetit, amit még ökörszarvból készítettek, lassan felváltotta a bambuszból, kerámiából készült köpöly, ill. a ma legismertebb műanyag vagy üveg köpöly.

A köpölyözésnek számos fajtáját ismerjük.

Véres köpölyözés – mielőtt a köpölyöző üveget felhelyeznénk a bőrre, a kezelt területen a bőrt felületesen megkarcolják. A parányi sebből vér szívódik. Az üveget néhány perc

múlva leveszik, majd a sebet tapasszal lezárják. Ez a beavatkozás ma már csak orvosi rendelésben végezhető.

Száraz köpölyözés – a bőr felületét nem sértik meg. A köpölyöző üveget felhelyezik a bőrre vákuum segítségével.

Köpölyöző masszírozás – a terapeuta először olajjal bekeni a kezelendő területet, majd felhelyezi a köpölyt. Ahhoz, hogy a bőr fölött vákuumot hozzunk létre, az üvegköpölybe éterbe mártott vattapamacsot gyújtanak meg, és gyorsan a bőrre helyezik. Ekkor a láng elalszik, az üvegben lévő levegő hűlni kezd, odabent csökken a nyomás, és ezáltal az üveg szorosan a bőrre szívódik. Ezt követően lassan mozgatjuk a köpölyt a kezelt területen pontosan meghatározott irányvonalban. A kialakult vákuum hatására megpattog néhány hajszálér, és apró beverések keletkeznek. Ezek nem fájdalmasak, és általában pár napon belül felszívódnak. A kezelés a szövetekből eltávolítja a méreganyagokat, ehhez azonban sok folyadék szükséges, ami kimossa a salakanyagokat a kötőszövetekből. Ajánlatos te-

hát minden köpölyözés után pótolni a folyadékbevitelt. Ajánlott a szaunázás is.

A köpölyözésnek számos hatása van. Tisztítja a vért, javítja a vérkeringést, szabályozza az idegrendszer bizonyos részét, detoxikálja a szervezetet, fogyásnál eliminálja a narancsbőrt, de enyhíti a fájdalmat, lazítja a túlterhelt bekeményedett izmokat, csökkenti a duzzanatot. A módszer előnye, hogy felhasználható a kerekesszékekbe kényszerült embereknek is. E gyógy mód nem ajánlott a vérzékenységben szenvedőknek, várandós anyukáknak, agyvérzés után lévőeknek, Down kóros-, daganatos betegeknek, magas vérnyomással szenvedőknek, májbetegeknek stb.

Amennyiben felkeltette az érdeklődésüket e kellemes pihenési mód, akkor jöhet a köpölyöző masszázs.

**PaedDr.
Tóth Katalin**

Egy rózsza szál...

Még ma is a rózsza az egyik legkedveltebb dísnövény a kertekben, színe és illata is felemelő. Ma már igen széles a fajtaválaszték, legyen szó bokor, futó, vagy törzsös rózsáról.

Ha rózsát szeretnénk ültetni kertünkbe, tavasszal vagy ősszel telepítsük a töveket. Mielőtt megvásároljuk a rózsát, vizsgáljuk meg alaposan, mert a kiszáradt gyökerű tő már soha nem fog kihajtani. Az egészséges rózsát tavasszal már hajtásnak indult, ha a csomagban semmi friss hajtást nem látunk, lehet, hogy a rózsza már egy éve csomagolt állapotban van.

Ha valahol rábukkanunk egy különleges rózsafajtára, kérjünk el belőle egy szép hajtást és akár mi magunk is szaporíthatjuk, dugványozással. Vágjunk le egy 15 cm darabot a növényből, majd az aljáról 10 cm magasságig szedjük le a leveleket, a felső részen hagy-

junk meg 2 levélpárt. Ezután dugjuk le a földbe a dugványt, majd egy befőttes üveggel takarjuk be, és öntözzük rendszeresen. Ha azt szeretnénk, hogy rózsánk egész nyáron át szépen viragozzon, ne feledkezzünk meg a tavaszi és őszi metszésről. Ha az első virágok tavasszal még nem túl szépek, vágjuk le őket, így máris újabb virágzásra serkentjük a növényt.

Hogyan ültessük?

A legmegfelelőbb időszak október végétől a fagyokig tart, illetve a fagyok elmúltával áprilisig. Olyan mély és széles gödröt ássunk, hogy a gyökérzet jól elférjen benne, és a szemzés helye 2-3 cm-rel a talajszint alá kerülhessen. A gödröt humusszal kevert kerti földdel töltsük fel. Ültetés után alaposan locsoljuk meg a töveket. Miután a víz felszikkadt, gyengén tömörítsük a földet, majd újra iszapoljunk!

Miután ismét felszikkadt a talaj, még egyszer tömörítsük a földet alaposabban és ezután 15-20 cm magasan földdel töltsük fel a rózsákat. Csak akkor kell kitakarni, amikor a rügyek már duzzadnak, kb. április vége felé.

Ápolása

Mindenekelőtt a talajnedvességet kell biztosítani.

Szárazság esetén hetenként legalább egyszer bőségesen kell öntözni, lehetőleg délelőtt, hogy a levelek estére leszáradjanak. Mivel a rózsavirágainak nem kedvez a nedves levegő, napfényes, meleg nap után ajánlatos a talajt vízzel átnedvesíteni. A leveleket lehetőleg ne nedvesítsük be, hogy a gombabetegség meg ne támadja. A fiatal rózsatövek vízigénye nagyobb, mint a már jól begyökeresedetté.

Tápanyagigénye

Évente, kétfévente ajánlatos szárított marhatrágyát szórni a rózsatövek köré, majd azt bekapálni, illetve földdel takarni. Fejtrágyázás után mindig öntözzünk, hogy a táp-

anyagok bemosódjanak, de a túllöntözést kerüljük. Az elnyílt virágokat azonnal, egykét lomblevéllel vágjuk le, hogy megelőzzük a természetképződést és az ezzel járó nem kívánatos gyengülést.

Az egészséges, sokvirágú rózsákról hetenként egy csokorral a vázába vághatunk. Az alaphoz közel legalább egy nagy levelet meg kell hagynunk, hogy új virághajtás fejlődhessen.

Metszése

Metszéssel szinte folyamatos virágzásra kényszeríthetjük rózsáinkat. Az első virágzás után különböző fejlettségű szemre metsszük vissza a hajtásokat. Nyáron 5-6 hetente nézzük meg, hogy van-e vadhajtás a töveken. Ezeket a hajtás közepéig vágjuk vissza.

**a Jó Gazda
alapján**

Lakásdekorációk saját kézből

Egy újabb ügyes tardoskeddi fiatal hölgy alkotásait mutatjuk be magazinunkban. Várhelyiová Kristína szemetgyönyörködtető díszeket, lakásdekorációkat készít szabadidejében. Ezért úgy gondoltuk, vétek lenne, ha erről a hobbjáról csak kevesen tudnának.

„Mindig is vonzott a kreatív ún. hand made kézimunka. Nagyon sok pozitív energiát találok benne, és ez egyfajta lelki relaxáció is számomra” – árulta el Kristína. – „Mindig újabb és újabb inspirációkat keresek, amelyek előre visznek, és amelyeknek köszönhetően tovább tudom magam fejleszteni. Jelenleg a virágdekorációk készítése az, ami magával ragadott, és a legjobban foglalkoztat. Virágkoszorúkat készítek ajtókra, és egyéb lakásdekorációkat virágokból,

amelyek ékes díszei lehetnek az otthonoknak, lakásoknak az egész év folyamán. Mindamellett szezonális lakásdíszeket is készítek, húsvéti tojásokat, karácsonyi és egyéb díszeket. Alkotásaimat megtalálják az egyik ismert közösségi oldalon a KNDesign részen.

Nagyon szépen köszönöm a magazinnak, hogy lehetőséget adott számomra a bemutatkozásra, és tiszta szívből köszönöm mindenkinek, aki támogat ebben kedvtelésemben.”

BSZ

2017-es hajtrendek

Összegyűjtöttük 2017-es év nyári hajtrendjeit, amelyeket bátran lehet viselni az őszi hónapokban is. Vannak köztük nagy visszatérők, még mindig divatosak és új hajviseletek is.

Megint nagyon trendi lett a bob frizura, amely hosszúsága miatt minden korosztály számára jó választás. Azért is nagyon kedvelt, mivel nem igényel komolyabb törődést, és lényegesen megkönnyíti a reggeli készülődést. A bob frizurától picit hosszabb a long bob fazon, ami vállig vagy picivel a váll alá érő hajviselet. Azoknak is megfelelő, akik megunták a hosszú haját, és egy kis változást szeretnének. Azért is ajánlanám ezt a frizurát, mert sokkal nőiesebb, mint a sima bob. Azoknak, akiknek vékony szálú a hajuk, ideális frizura a pixie néven ismert fazon. Ez szintén rövid hajviselet, de nem túlzottan fiús, viszont szintén nagyon praktikus. A fiataloknak a felnyírt női frizura

nagyon trendi. Az ombre festéssel készített haj, amikor a haj töve és a haj vége között 1-2 színárnyalatnyi különbség van, továbbra is hódít. Nagyon közkedvelt, legyen szó bármilyen korosztályról, mivel nagyon jól mutat rövid és hosszú hajon egyaránt. Tökéletes azok számára, akik a természetesség hívei, és azoknak is, akik szeretik a merészebb dolgokat. Ha már a merészebb hajszínek-nél tartunk, meg kell említeni a színes melírt, pl. a zöld, rózsaszín, kék színűt, de természetesen a szőke melír is divat még. Akárcsak a hullámos frizurák.

A nyár hangulatát idézik a különféle színes szalagok, amelyeket bátran feltűzhetünk vagy belefonhatunk a hajunkba. Egy

szalagos hajfonattal üde, fiatalos, de akár csábító hatást is elérhetünk. Ne feledkezzünk meg a hajápolásról sem, főleg, ha víz közelben (tengernél vagy termálfürdőben) töltjük a szabadnapjainkat. Ilyenkor tegyünk a hajvégekre hajápoló olajat, mivel a víz nagyon kiszáritja és töredezetté teszi a haját vagy viseljük nyári kalapot, kendőt. Ezek szintén divatos kiegészítők. **Fugli Melinda**

Olcsó és gyors receptek

Vendégváró vacsora

Ahány személy, annyi szelet sonka, sajt és tojás

Kisebb palacsinta sütőn olajban megsütjük a szelet sonkát, megfordítjuk a nyers felére, és hagyjuk egy kicsit sülni. Erre ráteesszük a sajtot és a tojást. 1-2 percre letakarjuk az egészét fedővel, és kicsúsztatjuk a tányérra. Savanyúsággal tálaljuk.

Lábatlan tyúk

Hozzávalók: 1 kifli, kevés tej, liszt, tojás, olaj, vaníliás és porcukor

1 kiflit keresztben 4 felé vágunk. Kevés tejben megáztatjuk, de csak addig, hogy egyben maradjon kifli. Pici lisztben, majd utána felvert tojásban megforgatjuk.

Kevés olajon az egyik felét megpirítjuk, utána megfordítjuk. Megszórjuk vaníliás cukorral és sok + sok porcukorral.

Mészáros Mária, Puskin utca

SIKERES BAJNOKI IDÉNYT ZÁRTUNK

Az asztalitenisz, más néven pingpong egy labdajáték, amelyben kettő vagy négy játékos üt egy labdát egymást közt ütökkel. A játékot egy asztalon játsszák, amelyet háló választ ketté. Az asztalitenisz öltözéke sportcipő, rövidnadrág (combközépig érő) és póló (nem fehér).

A sportág a mai formájában a 19. században jelent meg Angliában, s lehet kevesen tudják, de a kezdeti időkben Magyarország is nagyhatalomnak számított, hisz Barna Viktor 1929 és 1954 között 22 világ-bajnoki címet szerzett. S ki ne emlékezne az 1979-es phenjani magyar aranycsapatra: Gergely Gábor, Jónyer István és Klampár Tibor nevére. Azóta a sportág sokat fejlődött. A valamikori szabadidős szórako-

zás felgyorsult, izgalmasabbá és igényesebbé vált. Ma már sikereket csak az érhet el, aki rendszeresen edzésben van, kellő anyagi háttérrel rendelkezik, és szabadideje nagy részét a sportágnak szenteli.

Büszkén mondhatjuk, Tardoskedden mély gyökerei vannak ennek a labdajátéknak, hiszen a múlt kötelez! A jelenlegi állapot és az elért sikerek annak a lelkes csapatnak köszönhetőek, amely évek óta, minden nehézséget leküzdve méltóan képviselte és képviseli községünket a különféle bajnokságokon.

Az idei évadot az A-csapat nem kis meglepetésre az V. liga 6. helyén zárta, amely figyelembe véve az erős mezőnyt, nagyon szép eredmény. A B-csapat szintén erős me-

zőnyben, változó sikerekkel a VI. ligában képviseli a sportklubot és a községet.

Idén a két csapatban kilencen léptek az asztalokhoz, hogy Tardoskedd színeiben a legjobb eredményeket érjék el; **Lipták Miroslav, Mészáros László, Varga László, Csányi Roland, Vincze Péter, Arnošt Juriga, Peter Tomšik, Matús Dávid és Jávör Attila.** A csapat anyagi feltételei biztosítottak, ami nagyban köszönhető a támogatóknak. A tagok köszönik eddigi szponzoraik támogatását, így Tardoskedd Községét, amely a csapat legnagyobb szponzora, valamint a helyi Termelőszövetkezet, a Lipták papírzület, a Sztíszkalla Pékség, Halász Gabriella

– Kelly és Vincze Péter önzetlen támogatását. A csapat továbbra is jó kapcsolatokat ápol a hazai klubokkal, valamint a magyarországi Tardos község pingpongcsapatával.

A nyári hónapokban pihen az ütő, a pingponglabda, az asztal és pihennek a csapat tagjai is, hogy ősszel teljes erővel indulhasson a felkészülés. Bízunk benne, a következő bajnoki idény is olyan sikeres lesz, mint a mostani volt!

Zárszóként Jim Ryun egyik idézete: „A motiváció elindít. A megszokás mozgásban tart.”

A csapat tagjai

Készítette:
Lőrincz László

KERESZTREJTVÉNY

Zelk Zoltán Nyár című verséből idézőnk	Vakáció	Szomorkás Lengyelor- szági város	▼	Gyalogos katona A papiros őse	▼	Bútorzat Haza fele	▼	Amerikai dzsessz- komponista (ROLLINS)	Asszony Dóra, Sára	▼	Spulni fele	▼	Védjegy
REJTVÉNY 1. rész													É
Zala megyei város										Lelkész			
Valaki ősapja						Tova Ilyen felhő is van			Fúvó- hangszer Európakupa, röv.				
Nobélium vegyjele		Római 1 Argon		Sűrű pa- mutvászon Kelet						Amerícium vegyjele Mutató névmás			
Igyekszik										Férfinév Szándék			
Gázlómadár Szárak, meleg bukószél				Neon, nitrogén Elavult				Mármint Talmi					
		Ásvány Európai folyam				Tartó Tőszámnév				Tűzel Visszatol			
Lángol	Vasat acéloz			Durva meg- szólítás Mandulafe- nyő latinul			Francia zeneszerző Brazília tagállama						Sárgásbarna ború nép
		NY Azonos betűk		Török katonai rang Látványos műsor				Orosz film- rendező (ROMM) Betűt tévesen ír					
Mustárgáz Könnyedén száll Vés						Hús angolul A kórház jele					Névelő Névutó		
						Alíji - németül Az ön vegyjele				Rangjelző előtag Asztácium vegyjele			
		Gennyes - népiesen A kör közepe				Papírdarab! Ipszilon				Névutó István			
Puha fém	Y												

Ballagások

Szent István Óvoda

Baláz Lionel, Bihari Antónia, Bihari Tibor,
Birkus Viktória, Bračo Tímea, Bugyik Edina,
Sárközi Norbert, Sárközi Róbert

Magyar Tanítási Nyelvű Óvoda

Farkas Jesika, Gyurács Marcel, Rafael Viktória,
Vankó Veronika

Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola

IX.A

Balázs Zoltán, Bencze Erika, Benkő Enikő, Birkus Virág,
Bögi Kristóf, Bugyik Noémi Zsófia, Haluza Henriett,
Kiss Szabaszián, Kissová Renáta, Kuzslik Regina,
Mészáros Richard

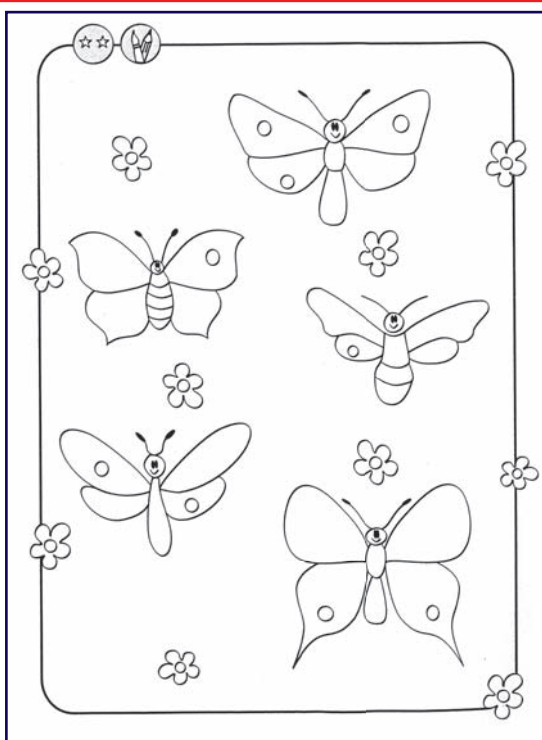

IX.B

Ando Ronald, Bencze Viktor, Csányi Balázs, Csányi Tibor,
Domonkos Richard, Gáhy Viktória, Kurucz Noémi,
Mogrovič Tamás, Pintér Márk, Ruzsik Zsófia, Vanya Anikó,
Végh Alex

GYEREKEKNEK

Rajzolj a pillangók szárnyára annyi pöttyöt, hogy mindegyik lepkén összesen 4 pötty legyen!

Színezd ki a rajzot a megadott kód alapján!

